

Olukorrast majanduses

Õö on pimedaim enne koitu

Mihkel Nestor | Detsember 2023

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa Investeeringud
maapiirkondadesse

SEB

Majanduse valgusfoorid on oranžid

Majanduskindluse indeks

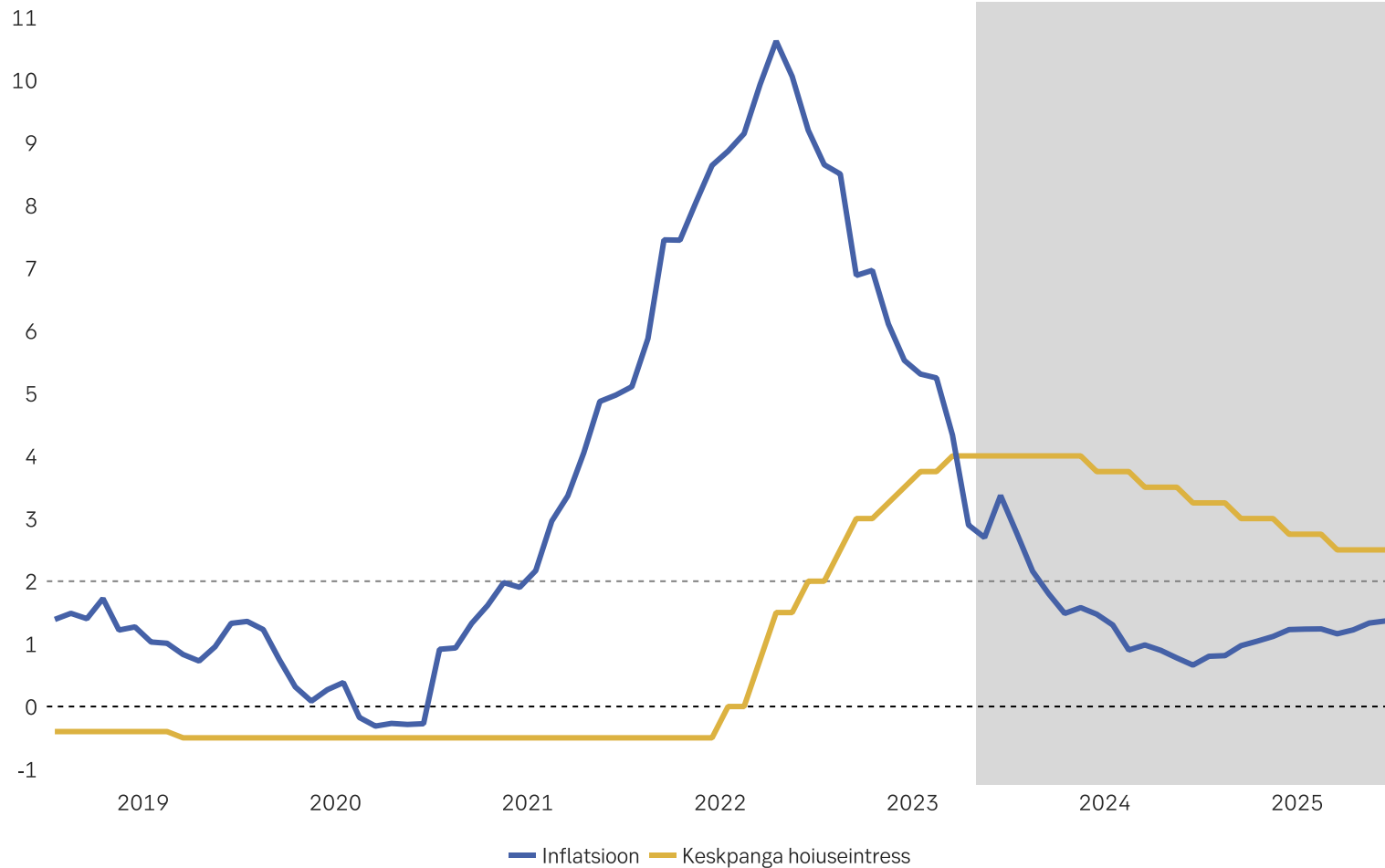
	jaan.22	veebr.22	märts.22	apr.22	mai.22	juuni.22	juuli.22	aug.22	sept.22	okt.22	nov.22	dets.22	jaan.23	veebr.23	märts.23	apr.23	mai.23	juuni.23	juuli.23	aug.23	sept.23	okt.23
Austria	109	111	106	105	100	99	94	89	88	86	87	87	92	94	89	90	85	84	86	82	79	82
Belgia	108	109	98	101	98	98	98	93	86	84	83	88	88	89	91	92	90	88	88	87	89	85
Bulgaaria	102	102	95	96	95	99	100	99	99	100	103	103	102	102	104	103	104	104	106	105	106	107
Eesti	104	103	101	98	96	93	90	88	85	85	84	81	83	83	84	84	82	79	80	82	79	78
Hispaania	109	112	105	100	104	102	97	98	97	98	97	99	102	100	100	104	101	100	101	102	99	100
Holland	104	102	104	104	103	100	100	95	91	91	93	94	94	97	98	96	95	94	93	93	93	93
Horvaatia	110	108	108	108	108	109	106	103	102	105	106	108	105	109	107	108	108	105	105	103	105	106
Itaalia	109	111	103	104	105	105	101	100	97	96	100	101	103	103	104	105	102	101	101	100	98	97
Kreeka	113	114	112	104	107	104	100	101	106	99	102	104	106	108	107	109	108	110	110	111	108	106
Küpros	106	109	97	98	99	96	99	96	102	101	101	103	104	106	107	104	104	108	105	107	105	105
Leedu	107	107	100	100	101	100	100	99	96	94	95	92	98	95	95	94	93	93	94	94	96	96
Luksemburg	117	115	99	102	101	102	96	93	94	90	91	93	98	97	100	91	91	83	81	93	93	95
Läti	99	103	95	95	95	91	95	95	92	92	92	93	93	95	98	95	94	93	94	95	96	94
Malta	101	117	107	103	104	102	101	100	94	89	96	98	102	105	112	114	103	100	108	103	120	103
Poola	102	101	98	98	98	96	93	91	88	89	89	90	90	90	91	92	94	93	95	96	96	97
Portugal	107	110	103	106	106	106	104	103	100	98	98	97	98	103	102	102	99	100	100	97	96	95
Prantsusmaa	111	113	104	102	104	102	102	100	96	97	95	94	98	97	98	93	96	97	94	93	96	94
Rootsi	114	115	110	109	107	103	98	96	90	84	86	84	83	85	84	83	86	86	84	83	83	82
Rumeenia	102	102	103	103	102	102	102	101	102	102	105	102	101	102	102	101	100	101	101	101	100	101
Saksamaa	112	114	106	106	107	105	100	98	93	92	93	95	98	98	97	98	95	93	91	89	89	90
Slovakkia	96	93	97	92	99	94	93	87	88	87	84	85	88	85	94	92	86	86	88	92	95	91
Sloveenia	103	105	99	102	99	97	96	96	90	91	94	97	96	96	95	94	95	93	91	92	93	93
Soome	111	113	104	101	99	97	92	89	86	85	84	83	87	87	86	87	87	84	82	84	79	80
Taani	106	106	100	99	94	88	85	90	83	75	79	78	79	81	83	84	94	96	96	94	89	93
Tšehhi	96	102	91	93	97	95	90	88	90	84	82	83	88	92	93	89	87	82	84	91	87	90
Ungari	109	108	103	103	102	101	100	93	94	88	86	90	90	94	98	95	97	92	94	96	94	93

Allikas: Euroopa Komisjon

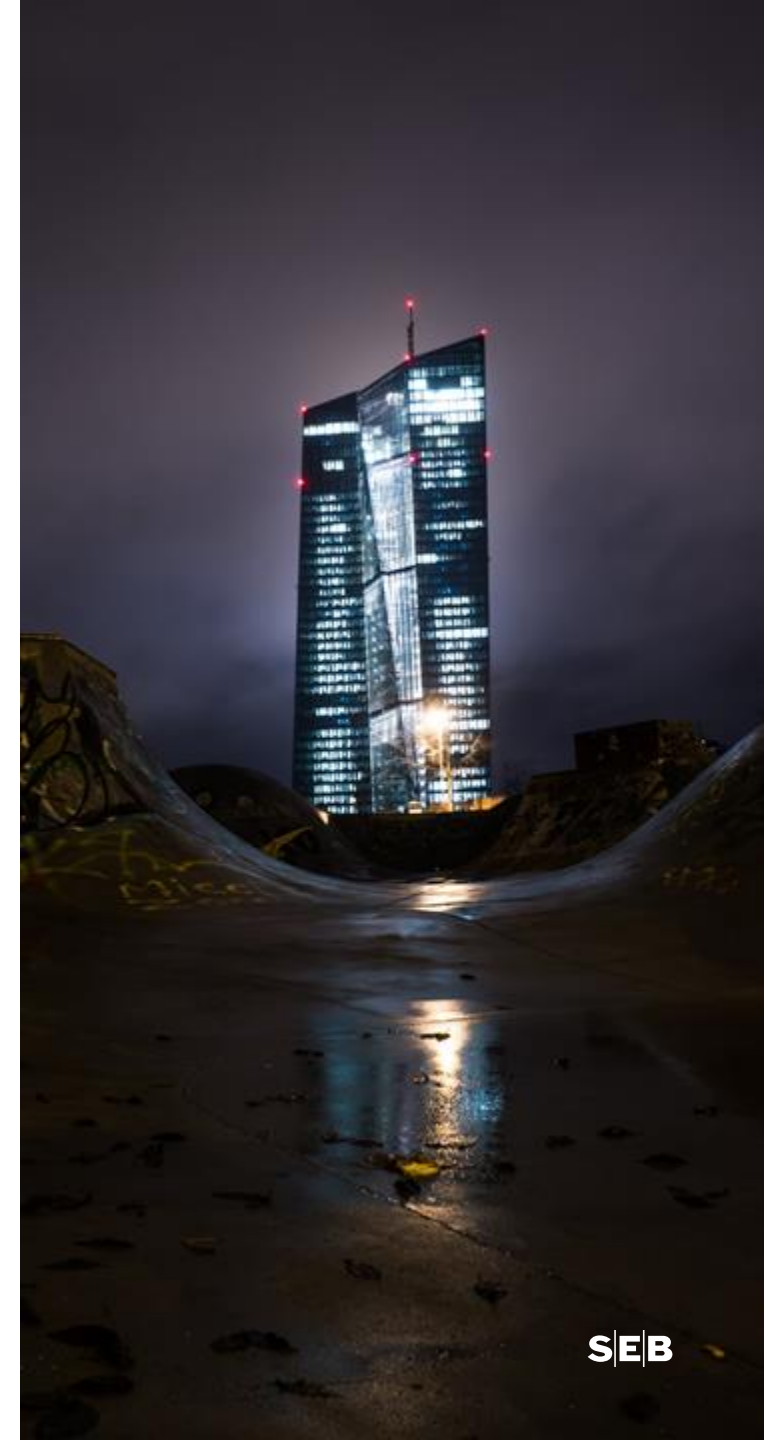

Inflatsioon ees, intressimäärad järgi

Euroala inflatsioon ja Euroopa Keskpanga hoiuseintressimäär, %

Allikas: Macrobond; SEB

Majandused jätkavad kasvamist

SKP muutuse prognoos 2023 ja 2024 aastaks

	2023	2024	2025
Euroala	0,5	0,7	2,0
USA	2,3	1,1	1,8
Hiina	5,2	4,6	4,5
UK	0,4	0,5	1,7
Saksamaa	-0,2	0,5	2,0
Rootsi	-1,0	-0,4	2,5
Soome	-0,1	0,5	1,8
Eesti	-2,5	0,4	3,5
Läti	-0,2	2,2	2,7
Leedu	-0,2	1,5	2,8

Allikas: SEB

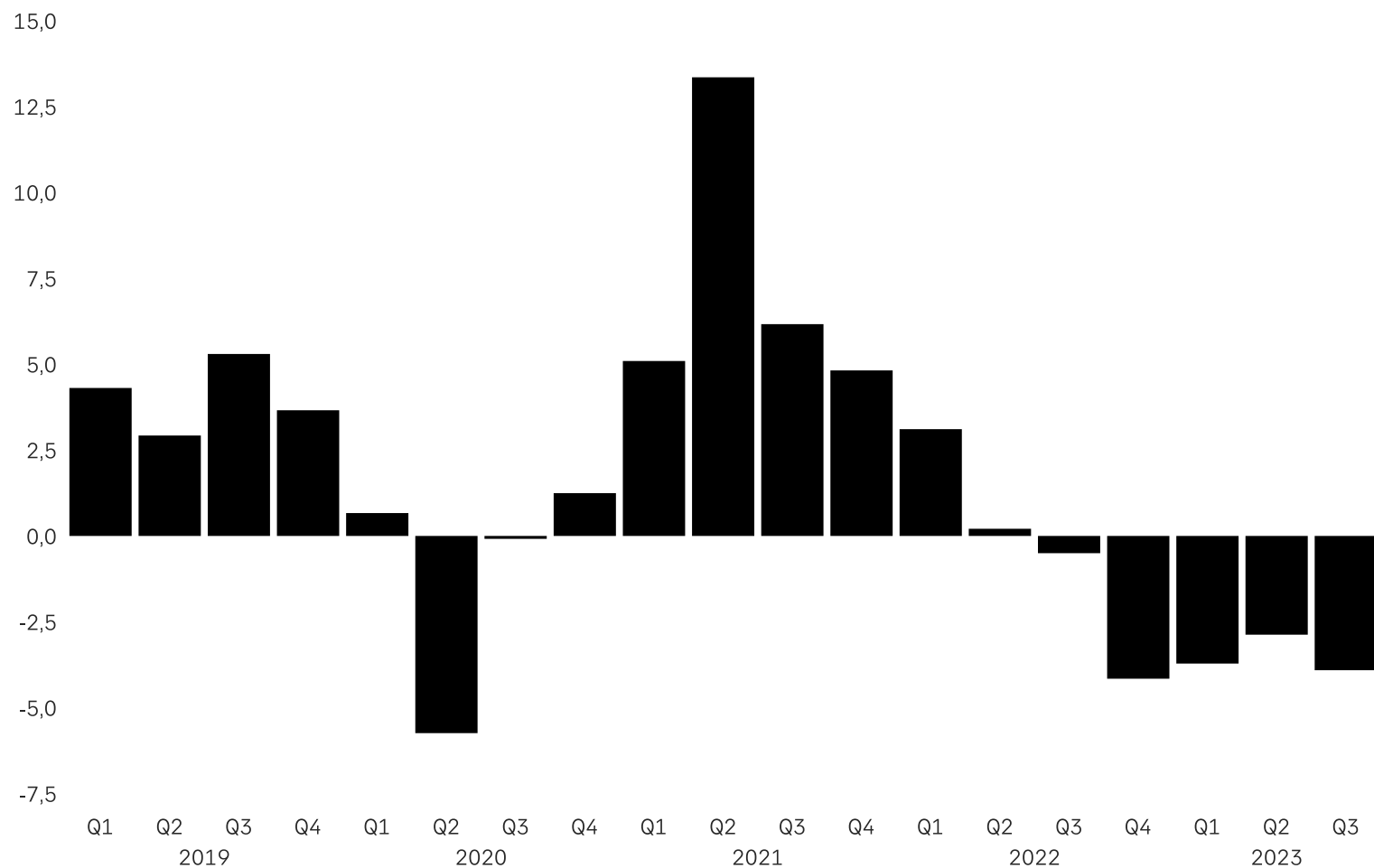

**Kriisi ennustamine:
esoteerika
edasijõudnutele**

Majanduslangus ei taha lõppeda

SKP muutus eelmise aasta sama ajaga võrreldes, %

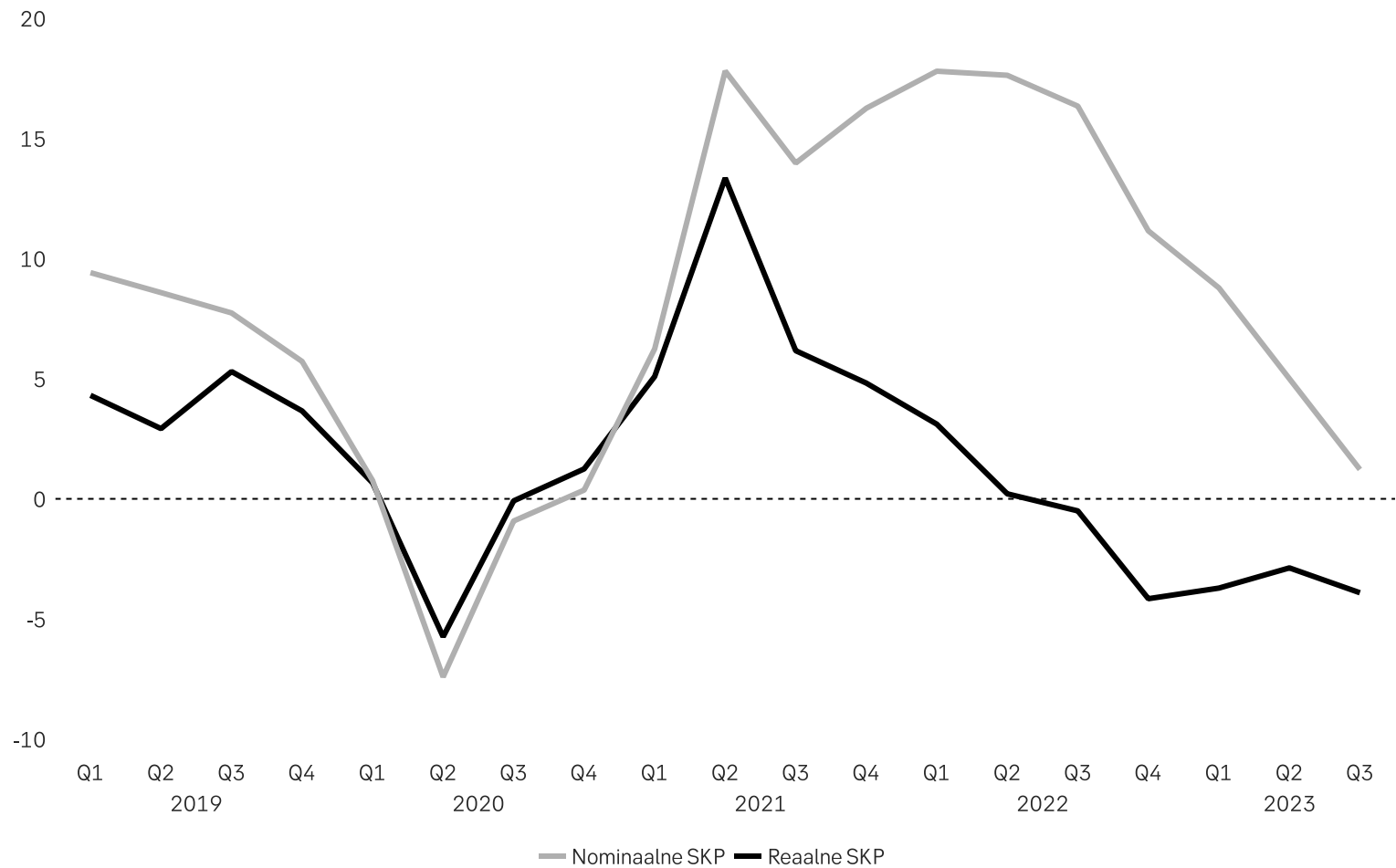

Allikas: Statistikaamet

Nominaalne ja reaalne SKP kasv lähenevad

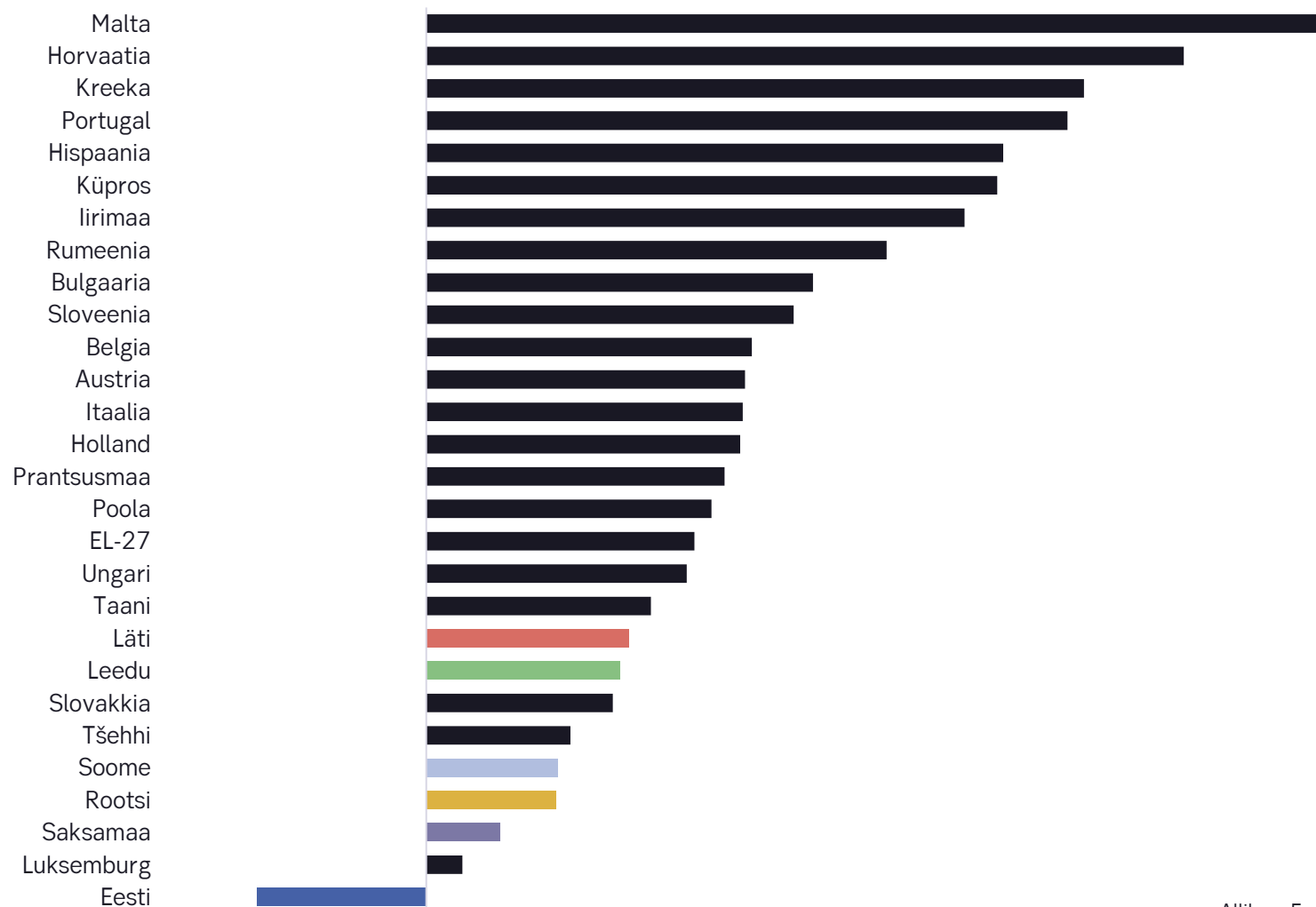
SKP muutus võrreldes eelmise aasta sama ajaga püsi- ja nominaalhindades, %

Allikas: Statistikaamet

Suured valed, väikesed valed, statistika?

SKP muutus püsihindades, 2023 II kvartal vs 2021 II kvartal, %

Allikas: Eurostat

Kes loovad Eesti majanduses lisandväärtust?

ERICSSON

graanul invest

ABB

15%

Riigi Kinnisvara

ÜLEMISTE

10%

Telia

Bolt

NORTAL

8%

MAXIMA

MAGNUM
MEDICAL

SELVER

12%

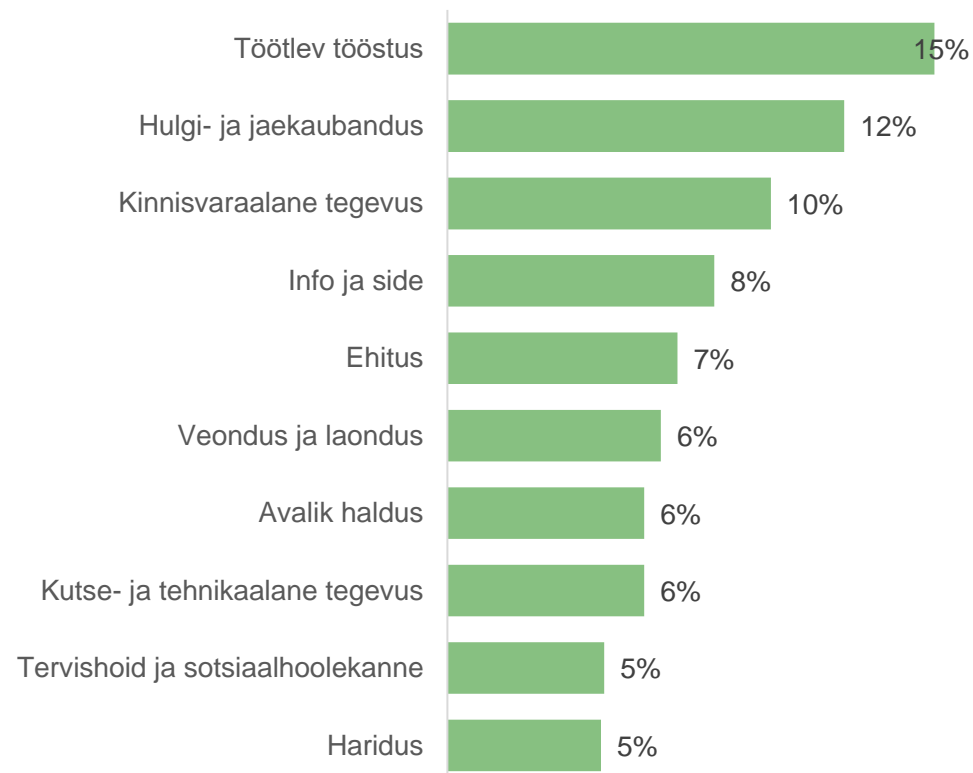
NORDECON

merko

7%

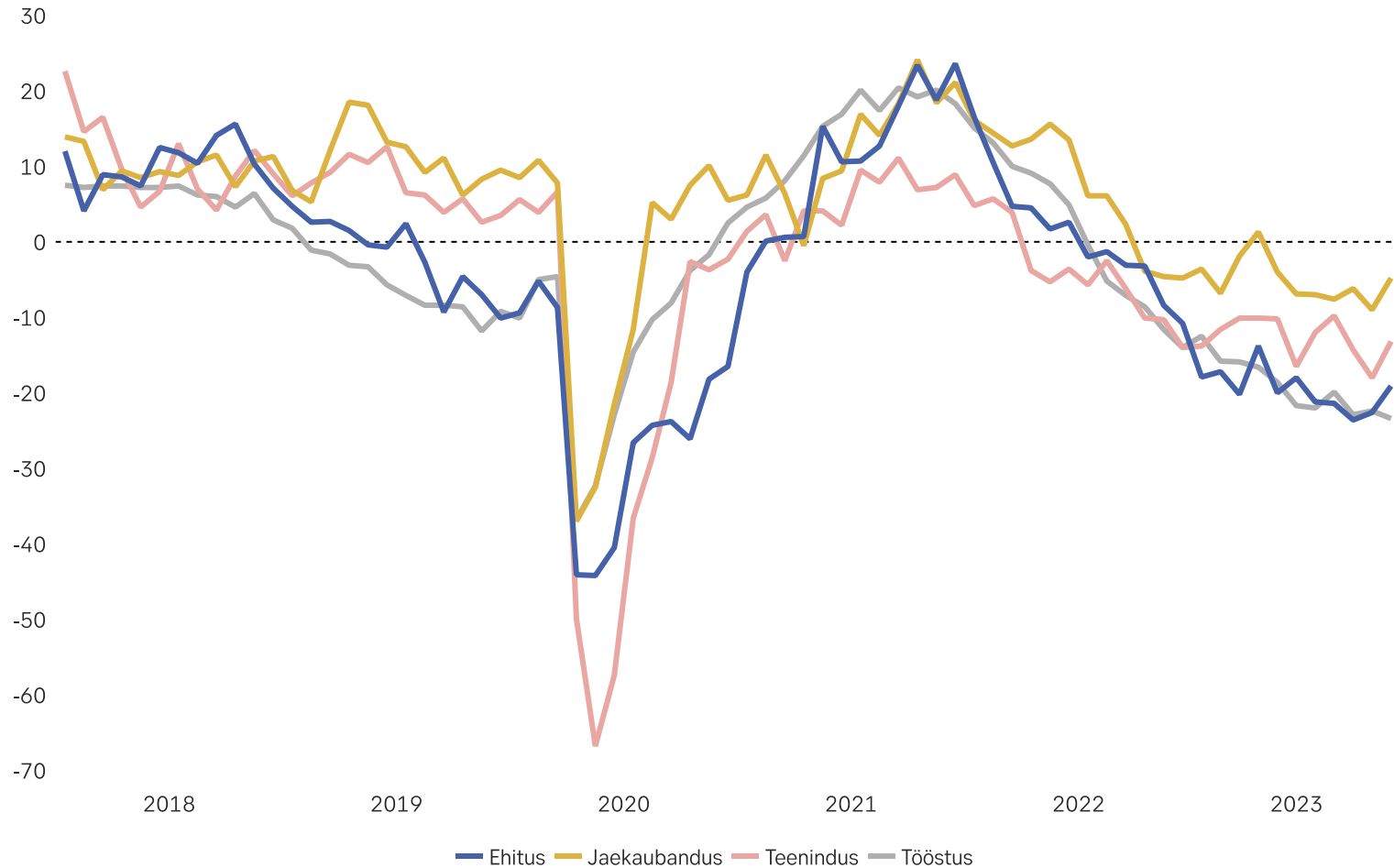
Suurimad majandussektorid

Osatähtsus majanduses loodud lisandväärtusest 2022. aastal, %

Ettevõtjate tuju pole kiita

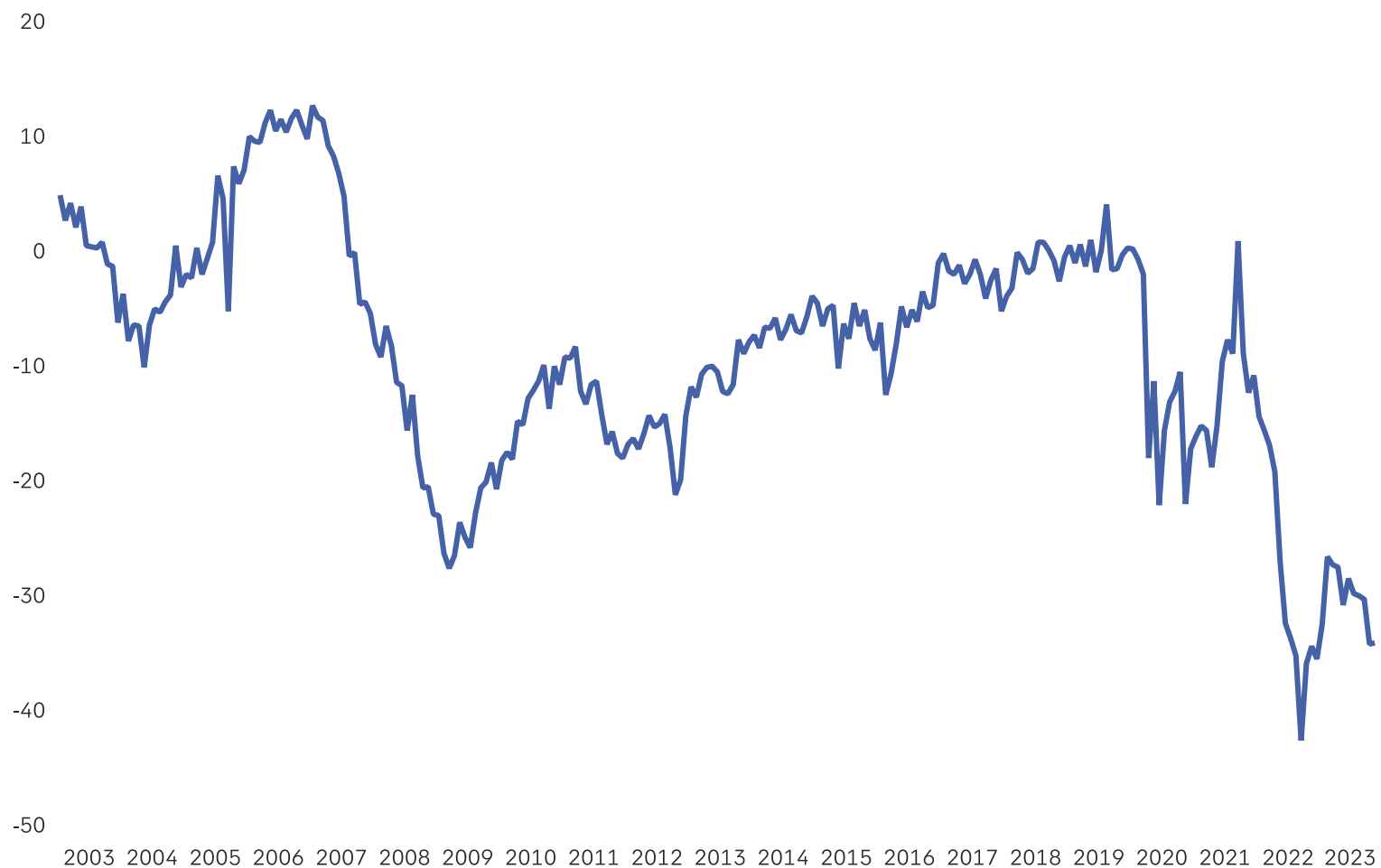
Majanduslik kindlustunne suuremates sektorites, indeks

Allikas: Konjunkturiinstituut

Tarbijakindlus püsib väga madal

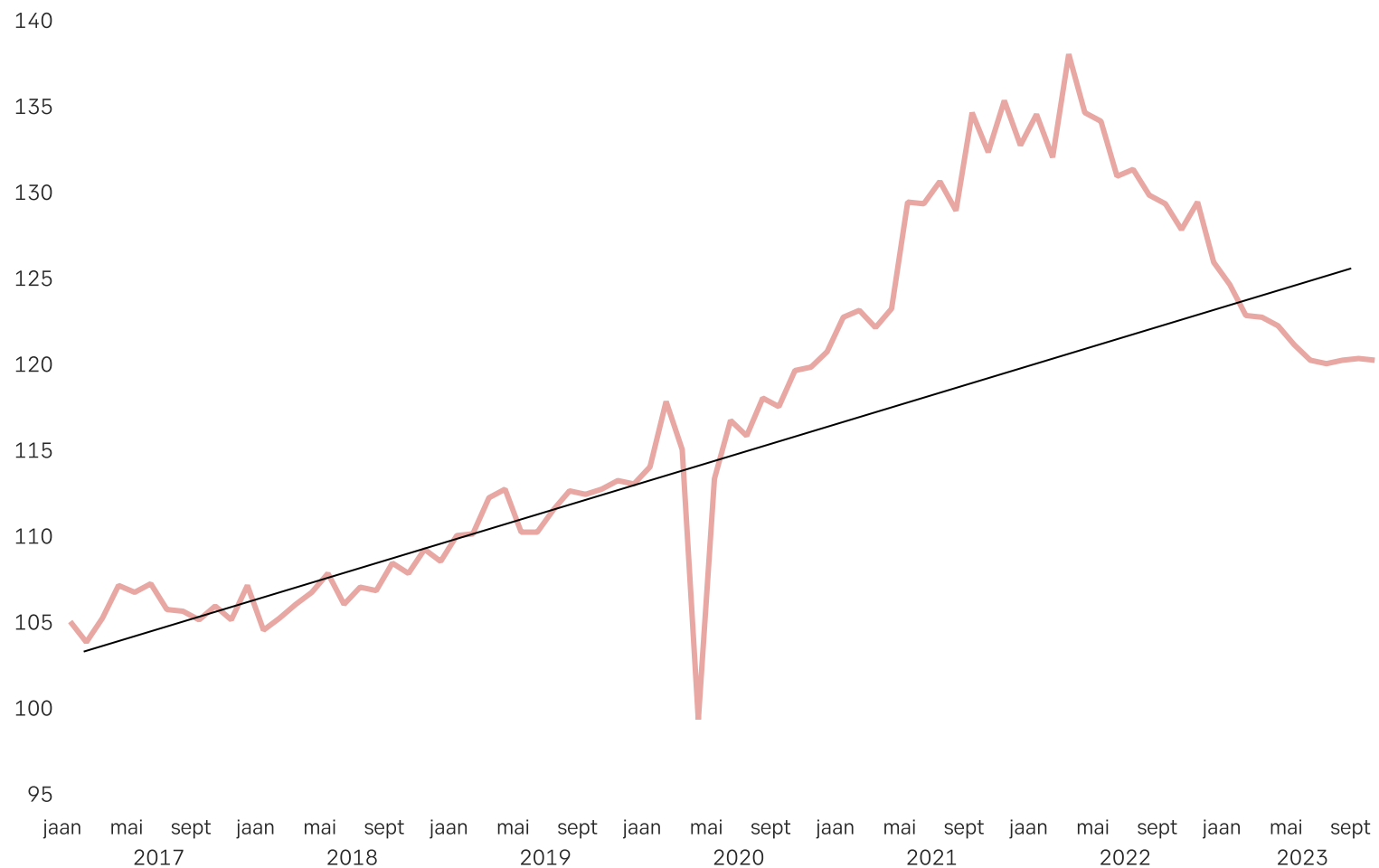
Tarbijakindlustundeindeks

Allikas: Konjunkturiinstituut

Jaemüügi mahud 2021. aastas

Jaekaubanduse mahuindeks, sesoonselt korrigeeritud, 2015. aasta = 100

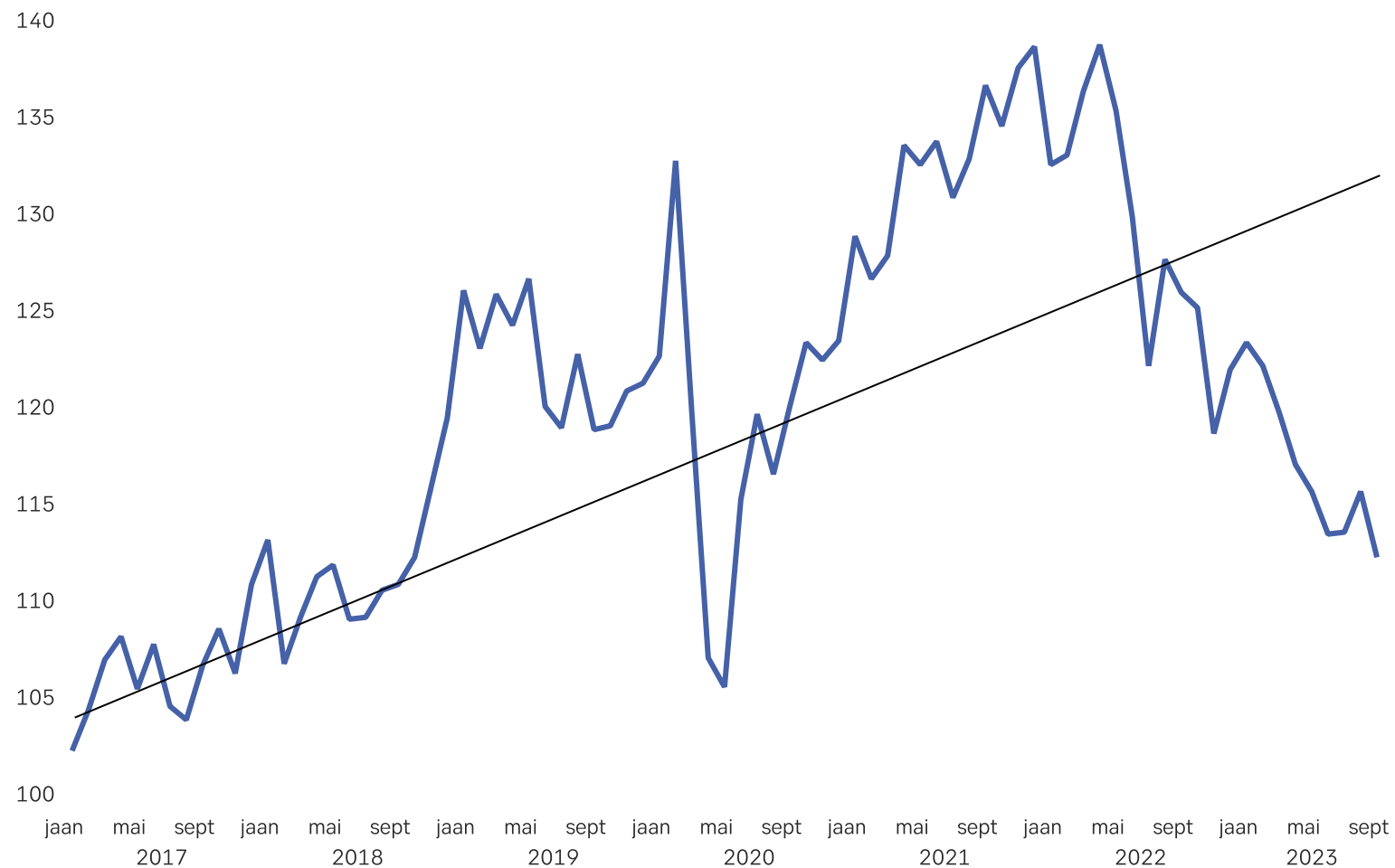
Allikas: Statistikaamet

SEB

Tööstus aastas 2018

Tööstustoodangu mahuindeks, 2015 = 100

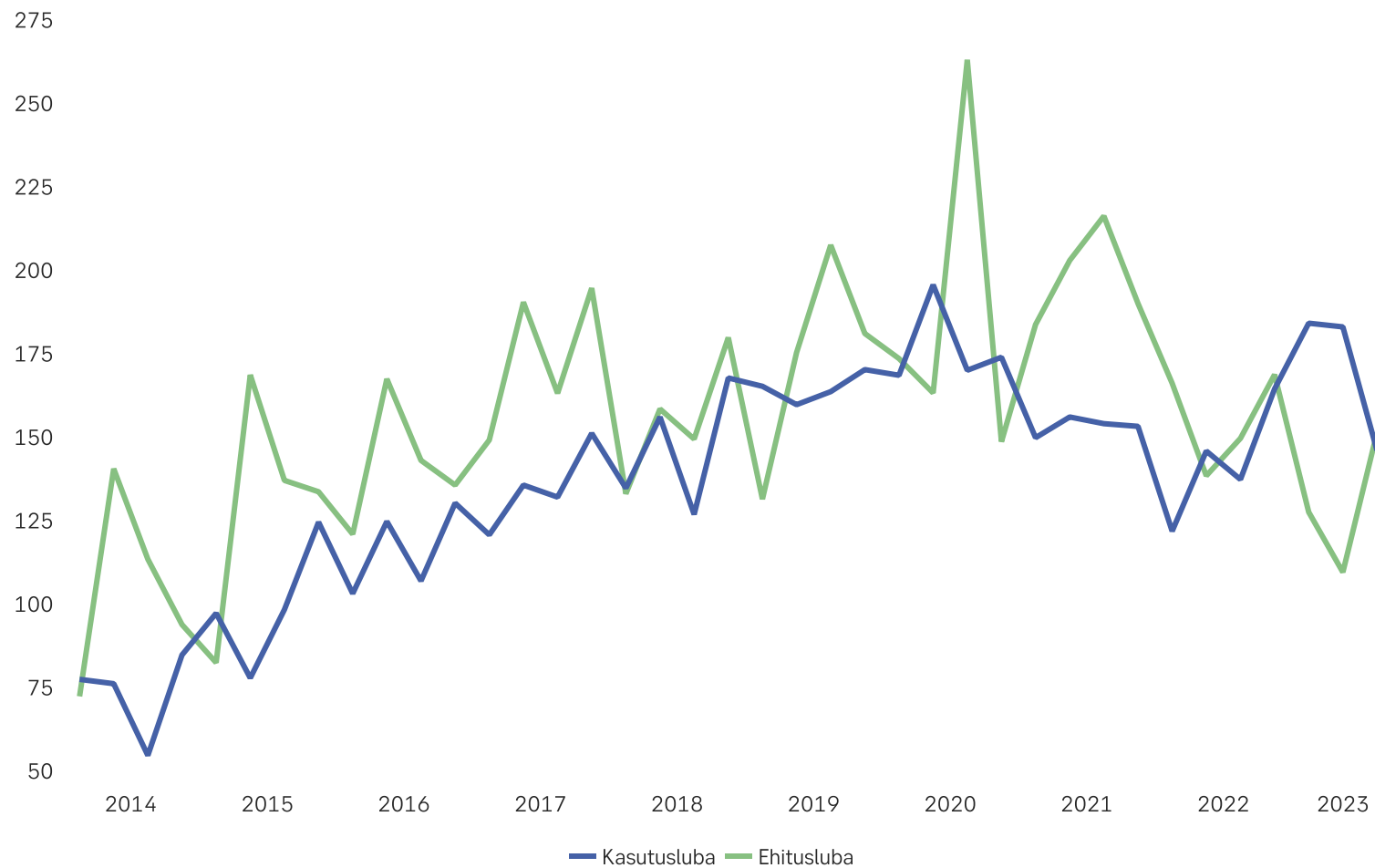

Allikas: Statistikaamet

Ka ehitus võtab tuurid maha

Ehitus- ja kasutuslubade arv 1000m² kohta

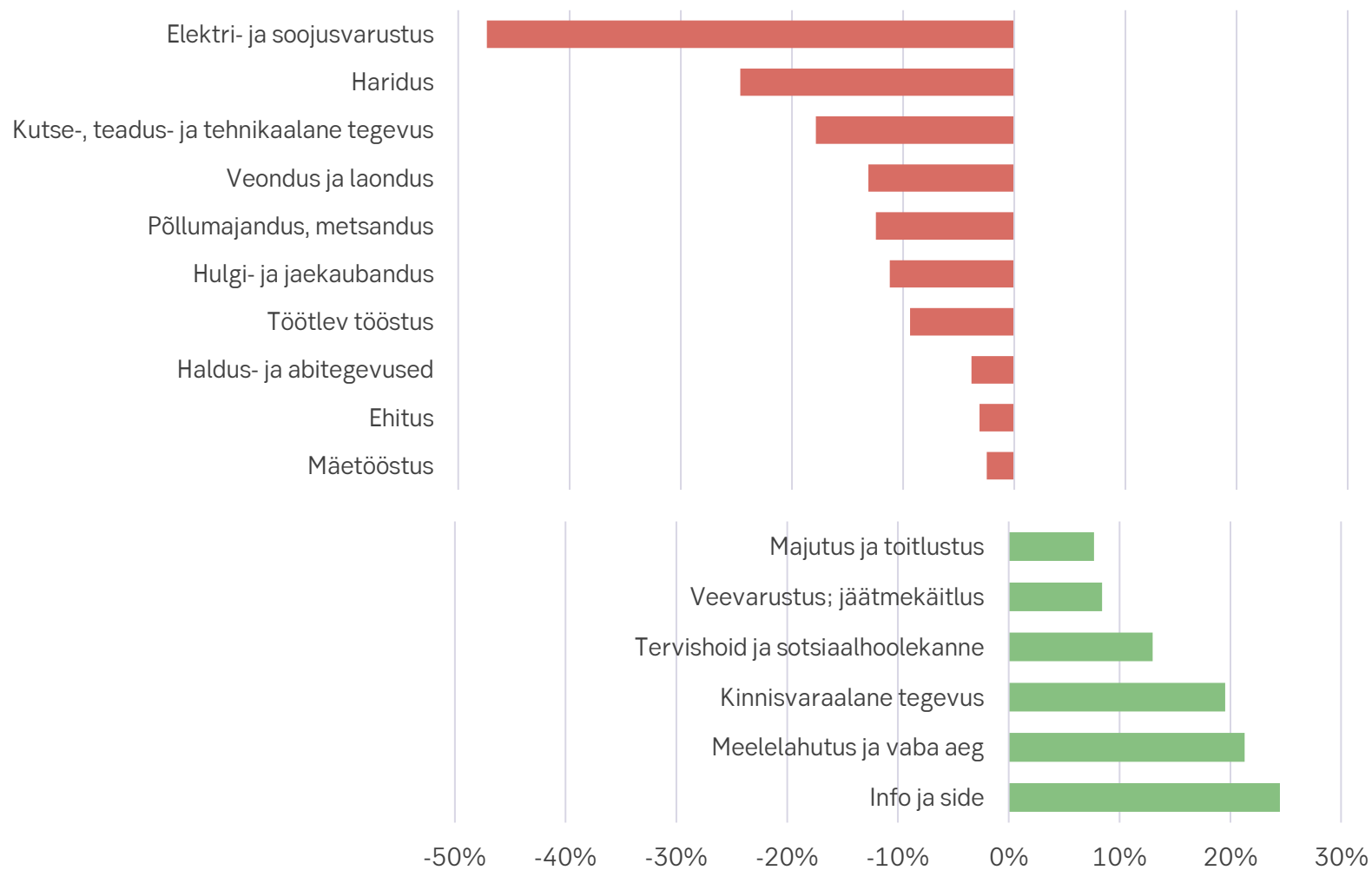

Allikas: Statistikaamet

Müügitulu üldiselt väheneb

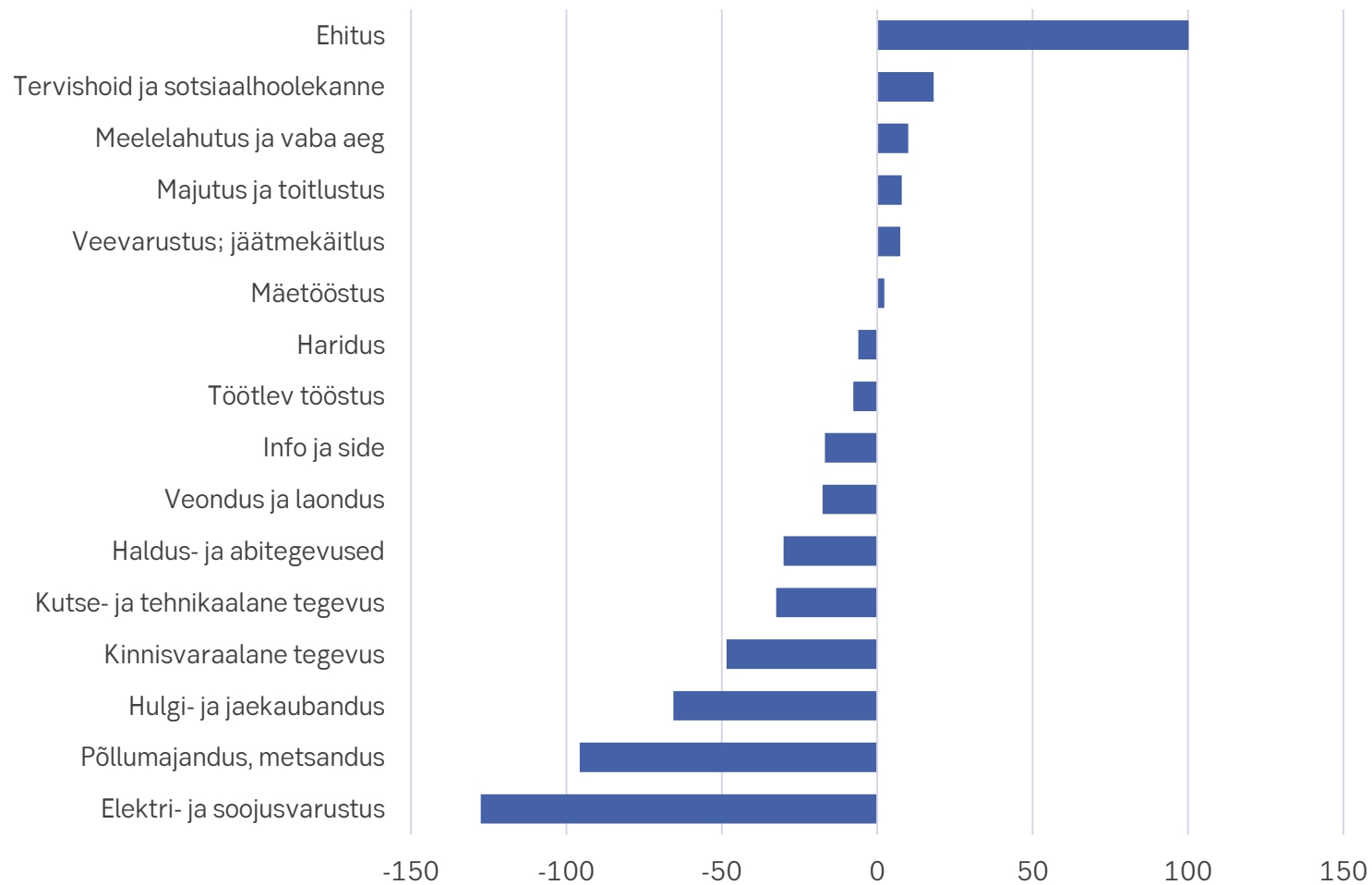
Muutus müügitulus eelmise aasta sama ajaga võrreldes, %

Allikas: Statistikaamet

Aga kasumit saab kasvatada ka raskel ajal

Kasumi muutus eelmise aasta sama ajaga võrreldes, mln EUR

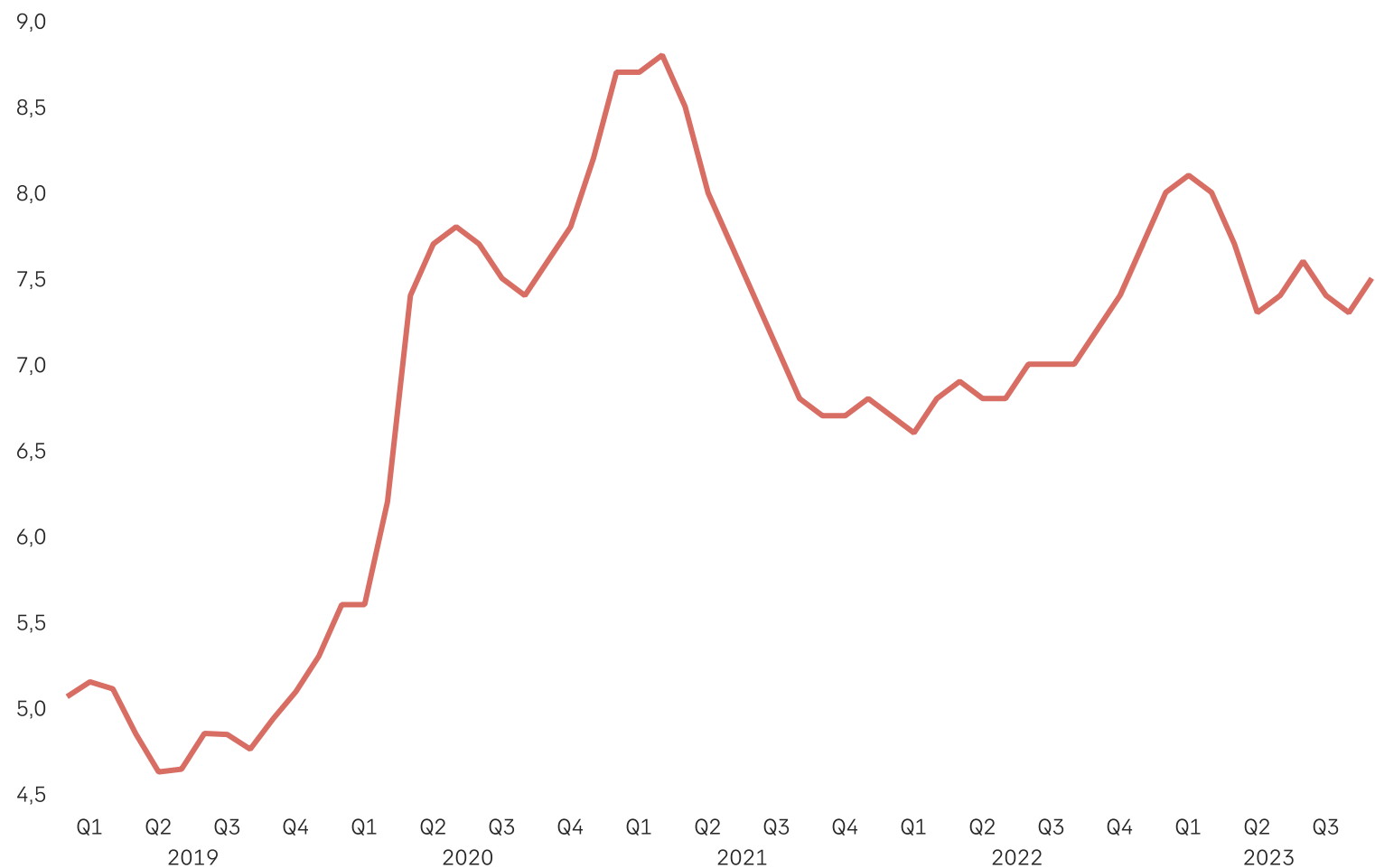

Allikas: Statistikaamet

Olulisest töötuse kasvust ei saa veel rääkida

Registreeritud töötuse määr, %

Allikas: Töötukassa

Palgakasv endiselt väga kiire

Keskmine palga ja kogu palgafondi aastane muutus Maksuameti andmetel, %

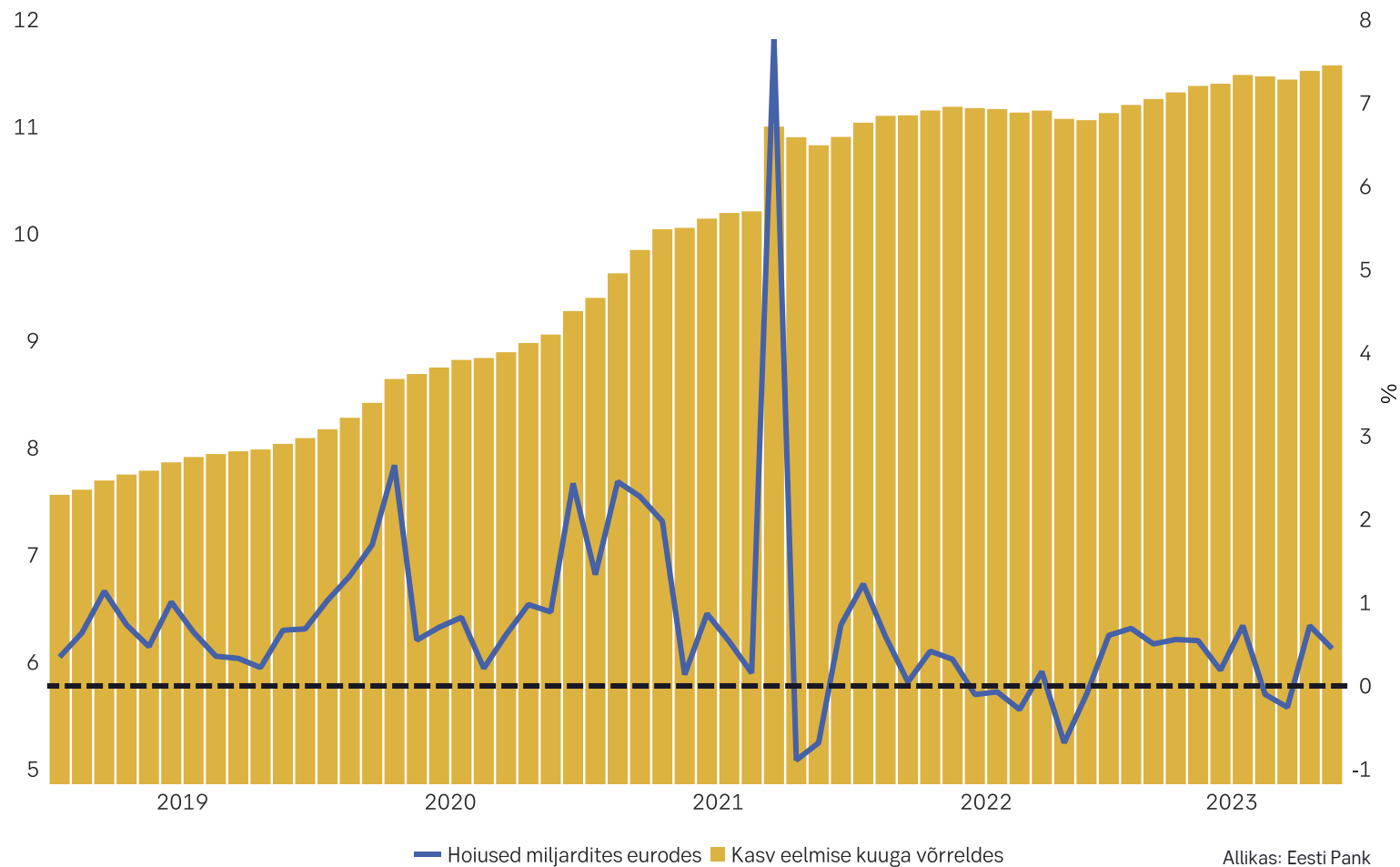

Allikas: Maksu- ja Tolliamet

Rahval raha justkui jätkuks

Majapidamiste hoiused pankades ja nende kasv

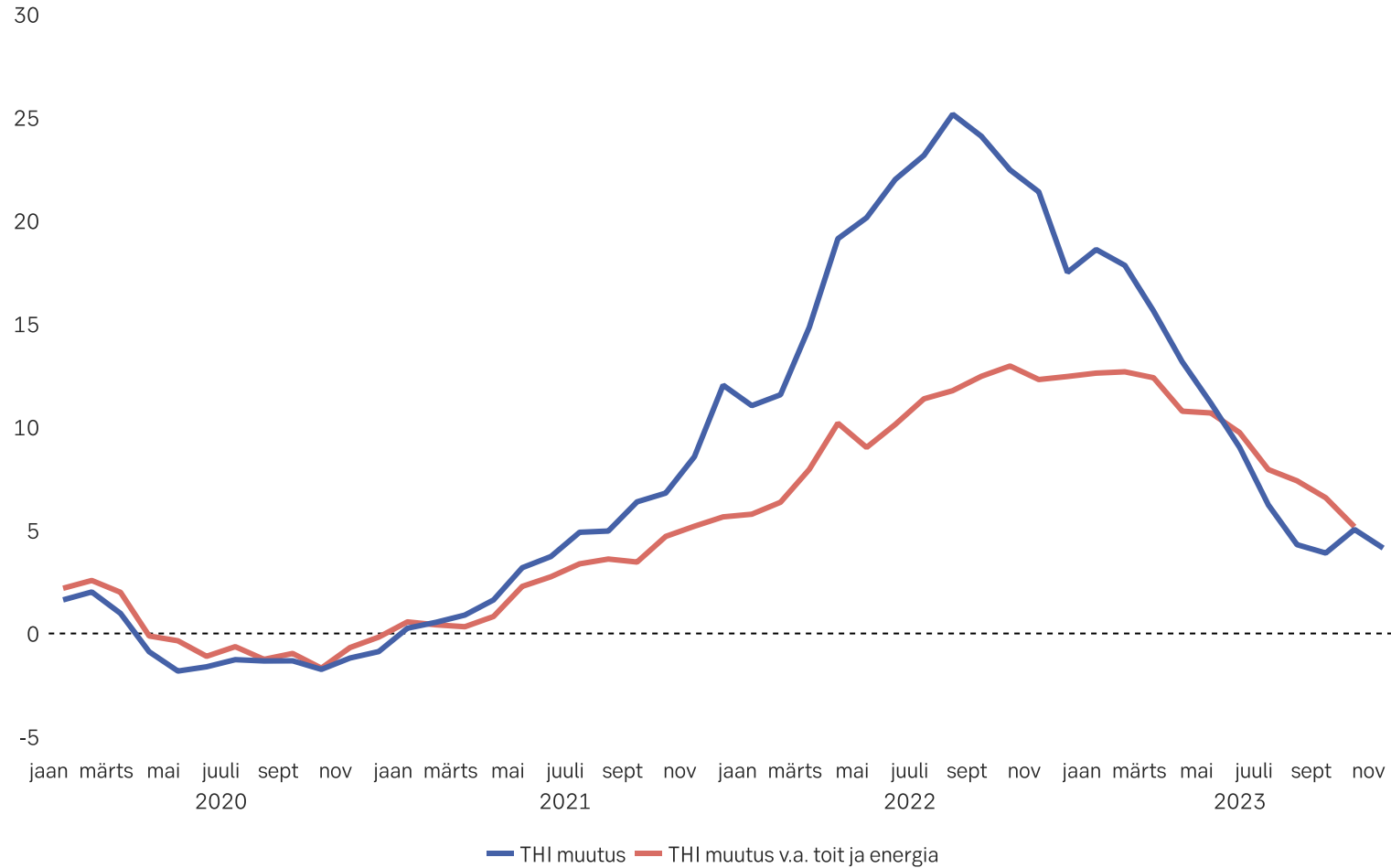

Allikas: Eesti Pank

Inflatsioon on aeglustunud

Tarbijahinnaindeksi muutus, %

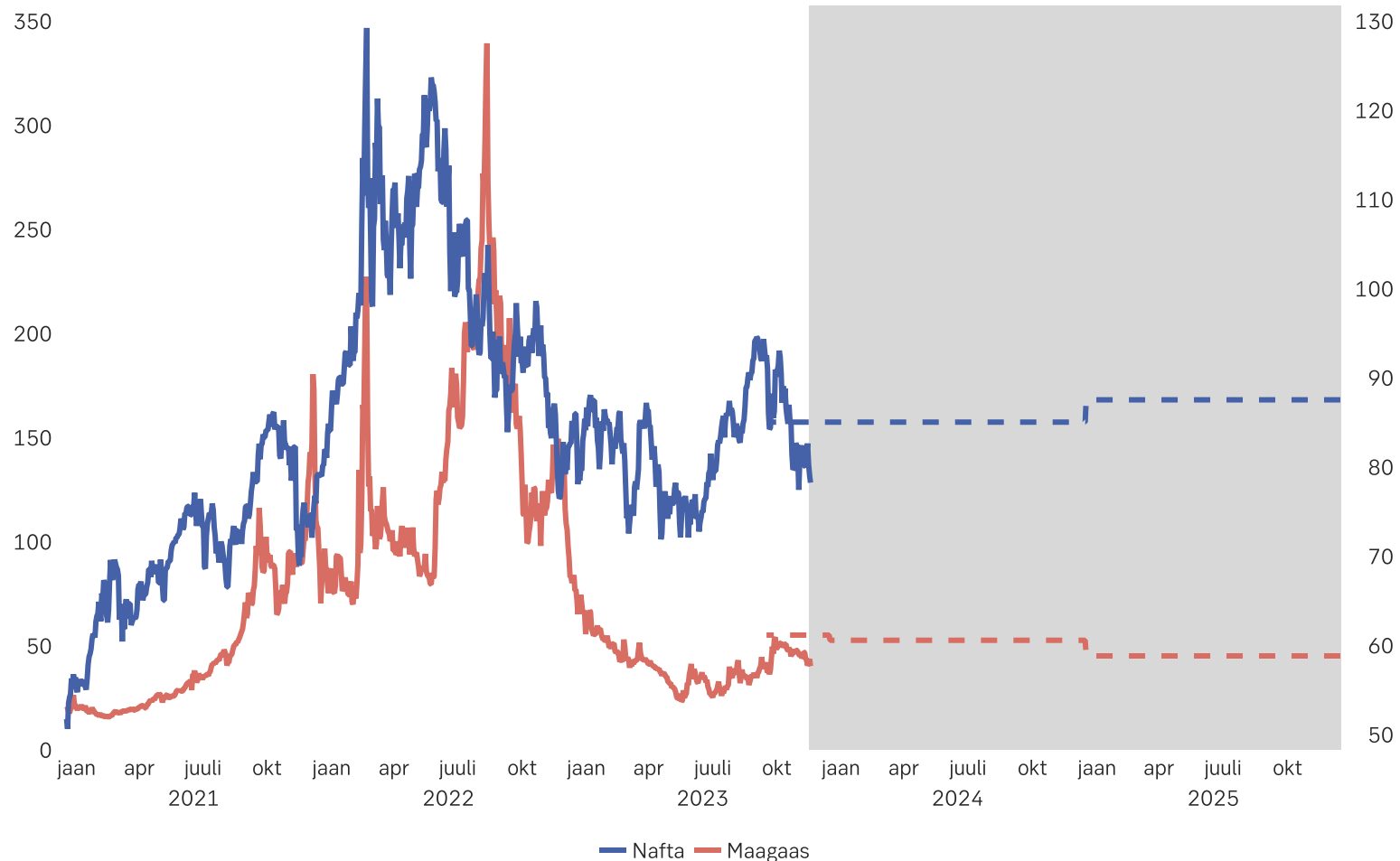

Allikas: Statistikaamet

Energia: odav ei ole, aga kallimaks ka ei lähe

Nafta ja maagaasi hind, prognoos

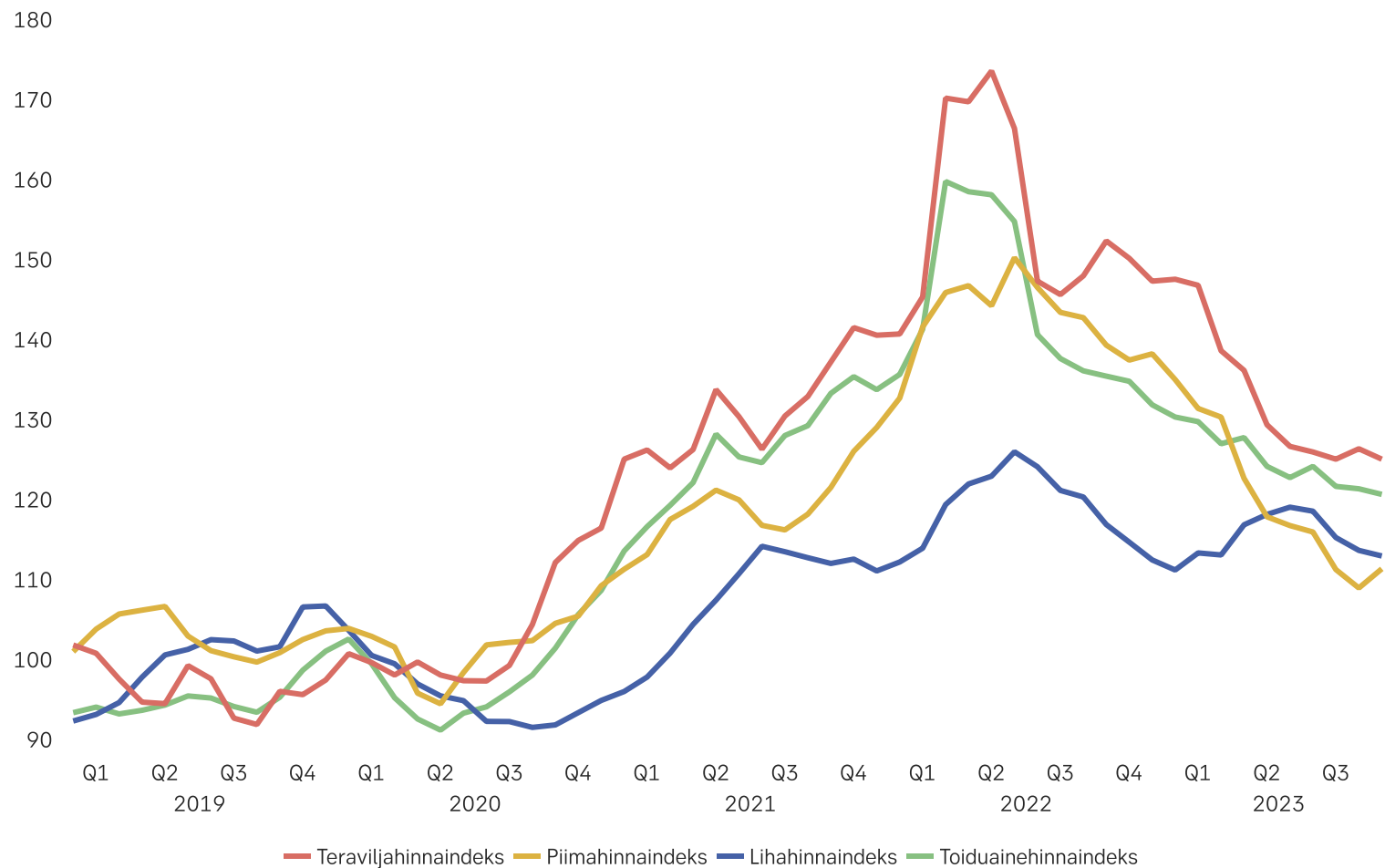

Allikas: Macrobond, SEB

Toit odavneb, ent kõrgelt tasemelt

FAO toiduainehinnaindeksid

Allikas: ÜRO FAO

Nisu hind jääb kriisieelsest ajast kõrgemaks

Nisu hind Euronext börsil minevikus ja tulevikutehingute baasil

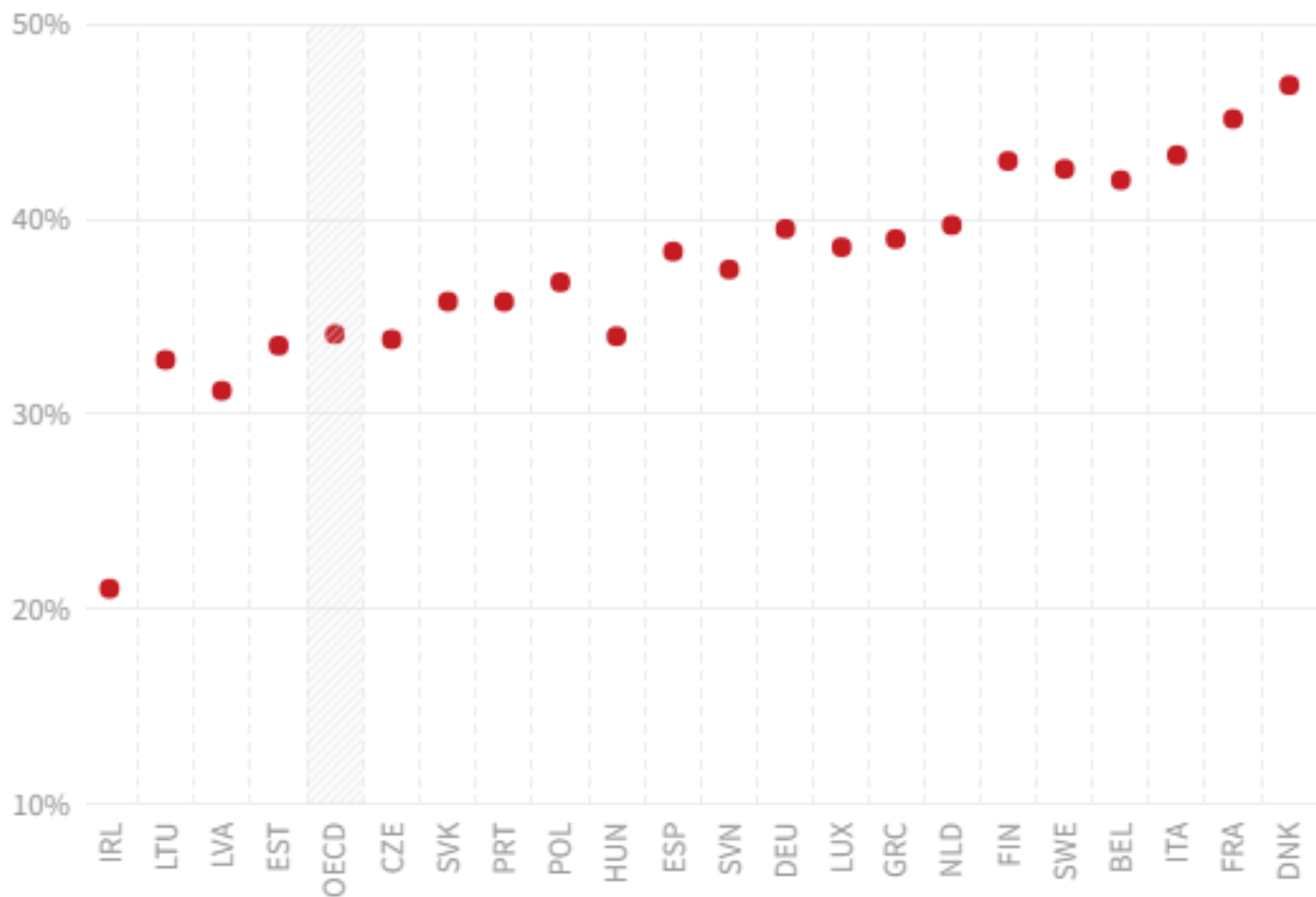

Allikas: NYSE Euronext

Kas me maksame liiga palju maksusid?

Maksukoormus osakaaluna SKPst valitud OECD riikides, %

Allikas: OECD

SEB

Eesti maksusüsteemi eripärad

Riigi maksutulu allikad 2021. aastal osakaaluna kõigist tuludest, %

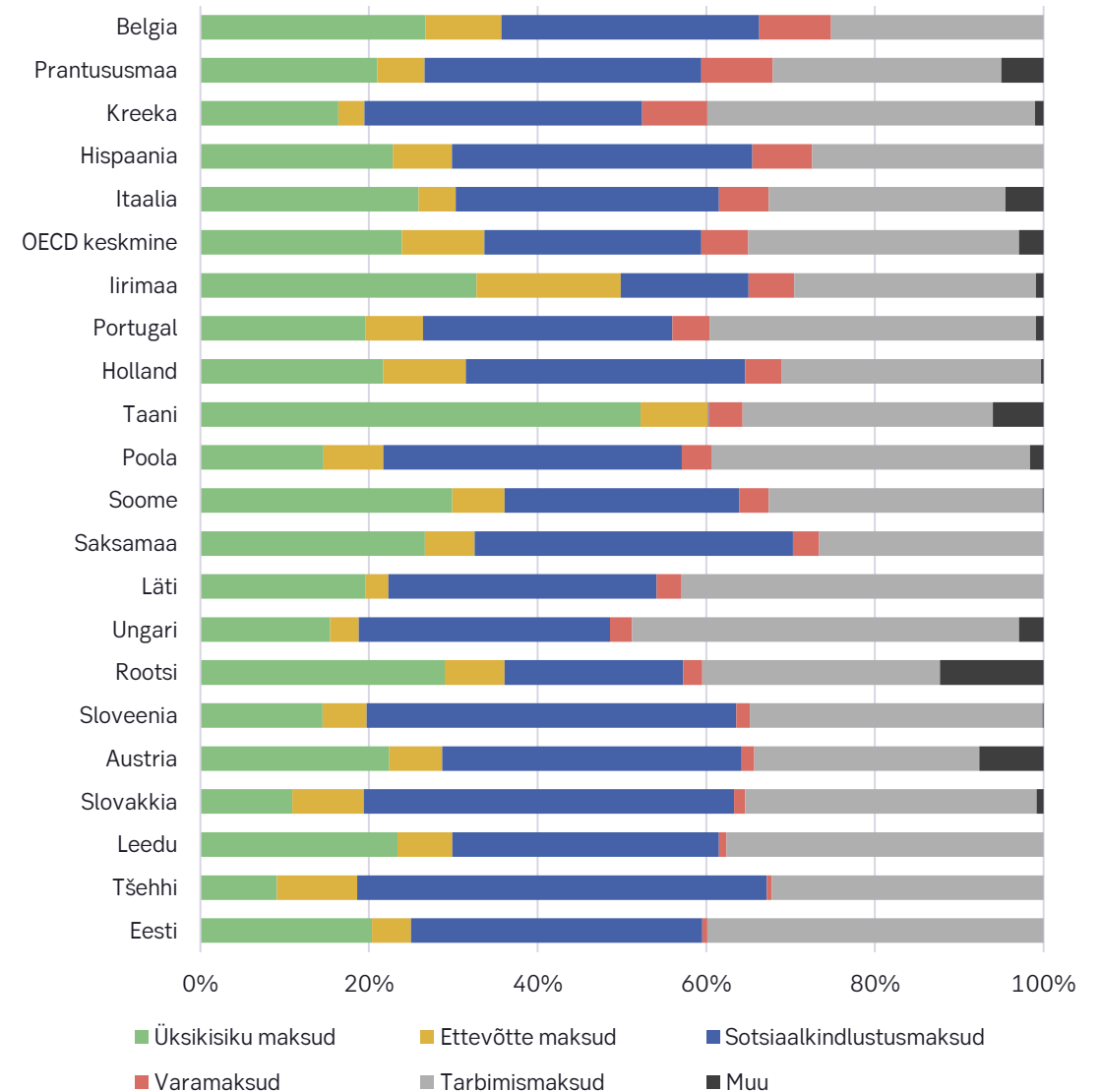
Väga kõrged tarbimismaksud

Üle keskmise kõrged sotsiaalkindlustusmaksud

Suhteliselt madalad üksikisiku maksud

Väga madalad ettevõtte maksud

Pea olematud varamaksud

Allikas: OECD

Prognoos

	2022	2023	2024	2025
SKP	-0,5	-2,5	0,4	3,5
Eratarbimine	2,0	-1,5	0,7	3,5
Investeeringud	-3,7	-11,4	1,5	4,5
Eksport	3,0	-5,5	0,8	5,0
Töötus	5,5	6,7	7,5	6,8
Inflatsioon	19,4	9,5	4,5	2,5
Palgakasv	8,8	11,2	6,5	6,0

Aitäh!

mihkel.nestor@seb.ee

SEB